

SIKKERHEDSDATABLAD

Sikkerhedsdatablad efter (EF) nr. 1907/2006.

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden**1.1. Produktidentifikator:**

HG-2 EXTRA

1.2. Relevante identificerede anvendelser af stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes:

Kalkopløsende vaskemiddel til levnedsmiddel- og fiskeindustrien.

Påføres med børste, svamp eller forstøver. Virkningstid 10-15 min. Herefter afskylles med rigeligt vand.

Desinfektion skal foretages som en særskilt arbejdsproces efter endt rengøring.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet:

Kemilux

Mykinesgøta 1 - P.O.Box 1231

FO-110 Tórshavn - Faroe Islands

Tel: +298 662000 - Fax +298 350831

Ansvarlig for sikkerhedsdatablad (e-mail): altox@altox.dk**1.4. Nødtelefon:**

82 12 12 12 (Giftlinjen)

PUNKT 2: Fareidentifikation**2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen:**

Ætsende væske.

EU (67/548 eller 1999/45): C;R35

CLP (1272/2008): Met. Corr. 1;H290 Skin Corr. 1A;H314 Eye Dam. 1;H318

2.2. Mærkningselementer:

Indeholder: Phosphorsyre

Fare

H290:

Kan ætse metaller.

H314:

Forårsager svære forbrændinger af huden og øjenskader.

P101:

Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten.

P102:

Opbevares utilgængeligt for børn.

P280:

Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/øjenbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse.

P303+P361+P353+P310: VED KONTAKT MED HUDEN (eller håret): Tilsmudset tøj tages straks af/fjernes. Skyl/brus huden med vand. Ring omgående til en GIFTINFORMATION eller en læge.

P305+P351+P338+P310: VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning. Ring omgående til en GIFTINFORMATION eller en læge.

P501:

Indholdet/beholderen bortskaffes i overensstemmelse med lokale regler.

2.3. Andre farer: Ingen kendte.

PBT/vPvB: Indholdsstofferne er ikke PBT/vPvB iht. kriterierne i REACH bilag XIII.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer**3.2. Blandinger:**

% w/w	Stofnavn	CAS-nr.	EF-nr.	Index-nr.	REACH reg.nr.	Stofklassificering
10-20	Phosphorsyre	7664-38-2	231-633-2	015-011-01-6	-	EU: C;R34 CLP: Met. Corr. 1;H290 Skin Corr. 1B;H314 Eye Dam. 1;H318
< 5	Alkoholer, C ₁₀₋₁₆ ethoxylerede	-	Polymer	-	-	EU: Xn;R22 Xi;R38-41 CLP: Acute Tox 4;H302 Eye Dam. 1;H318 Skin Irrit.2;H315
< 2,5	Alkyl imidazolium carboxylat	68604-71-7	271-704-5	-	-	EU: Xi;R36 CLP: Eye Irrit. 2;H319
< 2,5	Gluconsyre	526-95-4	208-401-4	-	-	EU: Xi;R36 CLP: Eye Irrit. 2;H319
< 2,5	Oxalsyre	144-62-7	205-634-3	607-006-00-8	-	EU: Xn;R21/22 Xi;R41 CLP: Acute Tox. 4;H302+H312 Eye Dam. 1;H318

Ordlyd af faresætninger - se punkt 16.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger:

- Indånding: Bring personen i frisk luft. Holdes i ro under opsyn. Ved ubehag: Søg læge.
- Hud: Forurenede tøj fjernes straks. Skyl huden og vask grundigt med vand og sæbe. Ved fortsat irritation: Søg læge.
- Øjne: Skyl straks med vand eller fysiologisk saltvand i mindst 15 min. Evt. kontaktlinser fjernes, og øjet spiles godt op. Søg i alle tilfælde læge. Skyllingen fortsættes under transport til læge/sygehus.
- Indtagelse: Skyl straks munden grundigt og drik rigelige mængder vand. **Fremkald ikke opkastning.** Indtræffer opkastning holdes hovedet lavt, for at undgå maveindhold i lungerne. Tilkald straks ambulance.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede:

Ætsning af luftveje med halssmerter, hoste og åndenød, som kan opstå flere timer efter påvirkningen. Ætsning af slimhinder i mund samt hud og øjne.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig:

Ved bevidstløshed eller ubehag: Tilkalds straks læge eller ambulance. Vis dette sikkerhedsdatablad til læge eller skadestue.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler:

Alle traditionelle, såsom vand, pulver, skum eller kulsyre (mod omgivende brand).

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen:

Undgå indånding af røggasser. Ved brand dannes meget giftige gasser: Primært carbonoxider.

5.3. Anvisninger for brandmandskab:

Brug BLØD VANDSTRÅLE for at køle beholdere! Fjern beholdere om muligt. Brug trykluftmaske ved kraftig røgudvikling.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer:

Brug personlige værnemidler - se punkt 8. Begræns spredning. Sørg for god udluftning.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:

Undgå udledning til kloak - se punkt 12. Informer de lokale miljømyndigheder ved udslip til omgivelserne.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning:

Mindre mængder koncentrat tørres op med klud eller skylles bort med vand. Større mængder tørres op med klud og samles i plastspand med tætsluttende låg. Efterskyl med vand. Videre håndtering af spild - se punkt 13.

6.4. Henvisning til andre punkter:

Se ovenfor.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering:

UNDGÅ AL KONTAKT, også under fortyndingsarbejdet! Skift straks forurenede tøj. Undgå indånding af dampe. Sørg for effektiv ventilation. Efter brug afvask med rigelig vand og sæbe. Der skal være adgang til vand og øjenskylleflaske. Fugtighedscreme modvirker udtørring af huden og kan med stor fordel bruges ved arbejdets afslutning.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed:

Opbevares i veltillukket beholder på køligt (frostfrit) og velventileret sted. Opbevares utilgængeligt for børn. Forsvarligt, utilgængeligt for uvedkommende, adskilt fra levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler o.l.

7.3. Særlige anvendelser:

Se anvendelse - punkt 1.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/Personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre:

At. grænseværdi: 1 mg/m³ (Phosphorsyre)
1 mg/m³ (Oxalsyre)

DNEL/PNEC: Ingen CSR.

8.2. Eksponeringskontrol:

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol: Sørg for effektiv ventilation.

Personlige værnemidler:

- Indånding: Ved utilstrækkelig ventilation eller sprøjtning: Anvend godkendt maske med partikelfilter P2 (EN 140). Filtrene har begrænset brugstid (skal skiftes). Læs fabrikantens anvisninger.
- Hud: Brug beskyttelseshandsker (EN 374) af neopren eller nitril (> 0,3 mm). Det har ikke været muligt at finde data for gennembrudstid af alle indholdsstoffer, så det må anbefales at udskifte handsken ved spild på denne.
- Øjne: Tætsluttende beskyttelsesbriller (EN 166) eller ansigtsskærm ved risiko for sprøjt.
- Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet: Se punkt 6 og 13.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber:

Udseende:	Klar, farveløs væske
Lugt:	Svag
Lugttærskel:	Ikke bestemt
pH:	0,5 (koncentrat), 1,4 (brugsopløsning)
Smeltepunkt/frysepunkt (°C):	Ikke bestemt
Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval (°C):	~ 100
Dekomponeringstemperatur (°C):	Ikke bestemt
Flammepunkt (°C):	> 100
Fordampningshastighed:	Ikke bestemt
Antændelighed (fast stof, luftart):	Ikke relevant for væske
Øvre/nedre antændelses- eller eksplosionsgrænser (vol-%):	Ikke bestemt
Damptryk (mbar, 25°C):	Ikke bestemt
Dampmassefylde (luft=1):	Ikke bestemt
Relativ massefylde (g/ml):	1,10
Opløselighed:	Opløselig i vand
Fordelingskoefficient: n-oktanol/vand, Log K _{ow} :	Ikke bestemt
Selvantændelsestemperatur (°C):	Ikke bestemt
Viskositet (mm ² /s):	Ikke bestemt
Eksplosive/oxiderende egenskaber:	Ikke bestemt

9.2. Andre oplysninger:

Ingen.

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet:

Ingen tilgængelige data.

10.2. Kemisk stabilitet:

Stabilt ved de anbefalede opbevaringsbetingelser – se punkt 7.

10.3. Risiko for farlige reaktioner:

Ingen kendte.

10.4. Forhold, der skal undgås:

Undgå frost og kraftig opvarmning.

10.5. Materialer, der skal undgås:

Stærke baser.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter:

Ved ophedning til meget høje temperaturer (spaltning) afgives meget giftige gasser: Primært carbonoxider.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger:

Fareklasse	Data	Test	Datakilde
Akut toksicitet:			
Inhalation	LC ₅₀ (rotte) = 25.5 mg/m ³ (ætsning) (Phosphorsyre)	Ikke oplyst	RTECS
Dermal	Ingen tilgængelige/anvendelige data	-	-
Oral	LD ₅₀ (rotte) = 1250 mg/kg (ætsning) (Phosphorsyre) LD ₅₀ (rotte) = 300-2000 mg/kg (Alkohol ethoxyleret, C ₁₀₋₁₆)	Ikke oplyst OECD 401	RTECS ECB
Ætsning/irritation:	Irritasjon hud "Severe", 100 mg/24H, human (Phosphorsyre) Irritasjon øyne "Severe", kanin (Alkohol ethoxyleret, C ₁₀₋₁₆) Irritasjon øyne, kanin (Alkyl imidazolinium carboxylat)	Draize Ikke oplyst Ikke oplyst	RTECS CESIO CESIO
Sensibilisering:	Ingen tilgængelige/anvendelige data	-	-
CMR:	Ingen tilgængelige/anvendelige data	-	-

Sandsynlige eksponeringsveje: Hud, lunger og mavetarmkanal.

Symptomer:

Indånding: Virker ætsende på luftvejene med halssmerter, hoste og risiko for vand i lungerne (lungeødem). Vær opmærksom på, at symptomerne (åndenød) kan opstå flere timer efter påvirkningen.

Hud: Ætsende med rødme, sår og smerter. Virker desuden affedtende.

Øjne: Virker ætsende med rødme, smerter, synsforstyrrelser og hævelse.

Indtagelse: Virker ætsende på slimhinder i mund, hals og mavetarmkanalen med mavesmerter, kvalme, opkastning, diarré, maveblødning, blodtryksfald, åndedrætsbesvær, kramper, rastløshed og spyttflåd.

Kroniske

virkninger: Ved hyppig kontakt med huden kan kontaktallergi udvikles.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet:

Akvatisk	Data	Test (Medie)	Datakilde
Fisk	LC ₅₀ (Rainbow trout - 96 t) = 1-5 mg/l (Alkohol ethoxyleret, C ₁₀₋₁₆)	OECD 203 (FW)	EPA Ecotox
Krebsdyr	EC ₅₀ (Daphnia magna - 48 t) = 3-12 mg/l (Alkohol ethoxyleret, C ₁₀₋₁₆)	OECD 202 (FW)	EPA Ecotox
Alger	Ingen tilgængelige/anvendelige data.	-	-

12.2. Persistens og nedbrydelighed:

De overfladeaktive stoffer i produktet overholder EU's forordning om opfyldelse af kriterierne for fuldstændig aerob bionedbrydning for vaske- og rengøringsmidler (> 60 % CO₂/BOD, 28 d, OECD 301B+D).

12.3. Bioakkumuleringspotentiale:

Alkohol ethoxyleret, C₁₀₋₁₆: $1 < \log K_{ow} < 3$ – mulighed for moderat bioakkumulering.

12.4. Mobilitet i jord:

Ved spild på jord vil de overfladeaktive stoffer bindes stærkt til jordpartiklerne.

Alkohol ethoxyleret, C₁₀₋₁₆: $K_{oc} < 15$ - Meget stor mobilitet i jordmiljøet forventes.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering:

Indholdsstofferne er ikke PBT/vPvB iht. kriterierne i REACH bilag XIII.

12.6. Andre negative virkninger:

Store udslip af væsken kan forrykke økosystemernes pH-balance.

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling:

Kemikaliet skal betragtes som farligt affald. Benyt den kommunale indsamlings- og afhentningsordning.

Kemikalieaffaldsgruppe:

EAK-kode:

H 20 01 29

H/Z 15 02 02 (Absorptionsmidler forurenede med produktet)

PUNKT 14: Transportoplysninger

14.1. UN-nr.: 3265

14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name): ÆTSENDE, SUR, ORGANISK VÆSKE, N.O.S.

14.3. Transportfareklasse(r): 8 (Phosphorsyre)

14.4. Emballagegruppe: III

III (IMDG) EMS: F-A, S-B

Stowage note: Category A

Segregation: NONE

14.5. Miljøfarer: Nej.

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren: Ingen.

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden: Ikke relevant.

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø:

Må ikke bruges af unge under 18 år (jf. dog Arbejdstilsynets bek. om unges arbejde).

Anden mærkning, 648/2004/EF (vaske- og rengøringsmidler):

< 5% Amfotære overfladeaktive stoffer, nonioniske overfladeaktive stoffer,

PR-nr.: 841900

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering:

Ingen CSR.

PUNKT 16: Andre oplysninger**Faresætninger angivet under punkt 2 og 3:**

R 21/22: Farlig ved hudkontakt og ved indtagelse.	H290: Kan ætse metaller.
R 22: Farlig ved indtagelse.	H302: Farlig ved indtagelse.
R 34: Ætsningsfare.	H302+H312: Farlig ved indtagelse eller hudkontakt.
R 35: Alvorlig ætsningsfare.	H314: Forårsager svære forbrændinger af huden og øjenskader.
R 36: Irriterer øjnene.	H315: Forårsager hudirritation.
R 38: Irriterer huden.	H318: Forårsager alvorlig øjenskade.
R 41: Risiko for alvorlig øjenskade.	H319: Forårsager alvorlig øjenirritation.

Forkortelser:

At. = Arbejdstilsynet

CMR = Carcinogenicitet, mutagenicitet og reproduktionstoksicitet

CSR = Chemical Safety Report (Kemikaliesikkerhedsrapport)

DNEL = Derived No-Effect Level (Udledt nuleffektniveau)

EC₅₀ = Effect Concentration 50% (Effektkoncentration 50%)

LC₅₀ = Lethal Concentration 50% (Dødelig koncentration 50%)

LD₅₀ = Lethal Dosis 50 % (Dødelig dosis 50 %)

PBT = Persistent, Bioaccumulative, Toxic (Persistent, bioakkumulerende, giftig)

PNEC = Predicted No-Effect Concentration (Beregnet nuleffektkoncentration)

vPvB = very Persistent, very Bioaccumulative (Meget persistent, meget bioakkumulerende)

Litteratur:

CESIO = Classification and Labelling of Surfactants for human health hazards according to the Dangerous Substances Directive

EPA Ecotox = Environmental Protection Agency (Database med økotoksikologiske data)

IUCLID = International Uniform Chemical Database Information (International database med info om kemiske stoffer)

RTECS = Register of Toxic Effects of Chemical Substances (database over toksiske effekter af kemiske stoffer).

Rådgivning om oplæring/instruktion:

Blandingen må kun anvendes af personer, som nøje er instrueret i arbejdets udførelse og som har kendskab til indholdet i dette sikkerhedsdatablad.

Yderligere oplysninger:

Blandingen skal pga. pH-ekstrem (pH < 2 eller pH > 11,5) klassificeres som ætsende.

Ændringer siden forudgående version:

1,2,3,9,14

Udarbejdet af: Alttox a/s - Tonsbakken 16-18 - 2740 Skovlunde - Tlf. 38 34 77 98 / PW – Kvalitetskontrol: PH